

saa meget kan laanes i Indlandet og Udlandet, saa og saa meget kan spares, saa og saa meget kan der flyttes om paa; Facit: Skatter til et Beløb af 11 Mill. Kr. Saaledes er den højtærede Finansministers Regnestykke. De Herrer kende alle sammen Talene, som jeg derfor ikke har villet trætte med at sætte ind paa de angivne Steder. Dette Tal, Statsskatter til et Beløb af 11 Mill. Kr., maatte imidlertid virke overraskende, hvis der ikke var foregaaet en langsom Tilvænningskur af den offentlige Mening med disse Tal. Med Indtægtslovene fra i Fjor kommer man op til et Beløb af i alt 19 Mill. Kr., og saa har desuden Sparekommissionen — som fremhævet af den højtærede Finansminister og andre ærede Talere — foreslaaet uventet store Besparelser, og hvis Sparekommissionen ikke havde været saa heldig at paavise saa mange Besparelser, maatte Skattebeløbet altsaa have været endnu større. Men dette kunde i Virkeligheden ingen — uden denne Tilvænningskur — have været forberedt paa.

Jeg skal nu ikke gaa bag ved Valget i 1910 og fremhæve, hvad Ministrene have sagt før Valget, det er jo nævnt før her i Salen. Men lad os se, hvad dette Ministerium, som altsaa nu forlanger 11 Mill. Kr., sagde, efter at det selv var kommet til Roret. Efter Valgene holdt den højtærede Konseilspræsident den 5. Juli 1910 Programtale i Koncertpalæet. Han har senere her i Tinget henvist til denne Tale som Erstatning for en Aabningstale her i Rigsdagen og derved ophøjet den blandt de kanoniske Skrifter. Det er en Programtale fuldt saa godt som en Programtale, holdt her i Tinget. I den Tale sagde den højtærede Konseilspræsident: „Nye Skatter er ingen glad ved, vi ville søge at undgaa dem, men Balance maa vi have“. Det var det første Anslag fra Regeringen paa Skatteomraadet. Nogle faa Dage senere udtalte den højtærede Konseilspræsident til en Interviewer ved et tysk Blad, „Berliner Tageblatt“ — Interviewet er fremdraget tidligere her i Salen og er ikke bestridt af den højtærede Konseilspræsident —: „Der er stor Udsigt til, at Paalæget af nye yderligere Skatter vil kunne undgaaas“. Disse Udtalelser fra Regeringsskiftets Dage have aabenbart gjort et vist Indtryk i Udlandet. Jeg skal saaledes henvise til, at et meget bekendt tysk Finansaarskrift, „Finanz-Archiv“, som udkommer med to Halvbind om Aaret, og hvori der findes en aarlig Oversigt over de forskellige Statsbudgetter, under sin Meddelelse af det danske Statsbudget tilføjer, at den danske Regering har

ment, at den trods dette store Underskud kan tilvejebringe Balance ved at faa forhøjet Jernbanetaksterne, men i øvrigt agter den ikke at foreslaa nye Skatter, da det danske Næringsliv sikkert vil rette sig og tilvejebringe det nødvendige Beløb. Det er, efter at den nuværende Regering er traadt til, at saadanne Bemærkninger ere faldne, og de støtte sig aabenbart til Regeringens Tiltrædelsestaler. Saa rykke vi frem til den 4. Oktober i Fjor. Da siger den højtærede Finansminister ved Forelæggelsen af Finanslovsforslaget: „Vel er det jo saaledes, at vor Skattebyrde her i Landet ikke er uforholdsmæssig høj i Sammenligning med de øvrige europæiske Staters, men den er dog saa høj, at man saa vidt muligt bør undgaa at forøge den. . . . , vi maa vende og dreje Skillingen i Haanden og betænke os mere end een Gang, inden vi gaa højere op“. Endvidere siger han følgende mandende Ord til dette høje Ting, som jeg vilde ønske som Motto for denne Forhandling: „Jeg er vis paa, at dette høje Ting, der altid har været varsomt og med Rette varsomt med at paalægge Befolkningen nye Byrder, vil være enig med mig i, at skal der paalægges saadanne Byrder i Form af forhøjede Jernbanetakster eller paa anden Maade, bør det ikke ske i større Omfang end strengt nødvendigt“.

Disse Skatter, som altsaa Regeringen i Begyndelsen af sin Virksomhed vilde „søge at undgaa“, og som der var stor „Udsigt til at kunne undgaa“, og der „saa vidt muligt burde undgaaas“, de kunde imidlertid ikke længere undgaaas, og den 7. Februar 1911 var Skillingen vendt og drejet i Haanden, og Regeringen forelagde sine Indtægtslovsforslag til et Beløb af 8 Mill. Kr. samtidig med, at Finansministeren ønskede at forberede Offentligheden paa, at der til Efteraaret vilde komme mere, og at det vilde blive „ikke helt ubetydelige Beløb“. Hvor meget disse Beløb skulde andrage, derom fremkom der ikke nogen ganske autentisk Besked i Løbet af forrige Samling. Tidligere i Samlingen havde Finansministeren sagt, at hvis man skulde opgøre det paa det daværende Grundlag, maatte det være mindst 15 Mill. Kr. I Februar brugte han Udtrykket: „Enten det nu bliver omtrent 8 Mill. Kr., eller det bliver mere eller muligvis mindre“, og endelig i Marts gjorde han det hele ganske svømmende ved en Bemærkning om, at han ikke vidste, om der krævedes 6 Mill. Kr. mere eller mindre i ny Indtægt. Men det vil erindres, at da der i Slutningen af Samlingen i et Regeringsblad fremkom en Meddelelse om, at det